

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/191/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2025 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelqerb@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран
Утас: 99389927 Цахим хаяг: MandakhnaranL@audit.gov.mn

Гурван Хөх Морьт Аудит ХХК
Гүйцэтгэх захирал: Н.Отгончимэг
Утас: 99051815 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com
Аудитор: Д.Соёлсайхан
Утас: 91929196 Цахим хаяг: gurvankhukhmoritllc@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН БҮРЭНТОГТОХ
СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН ДАРГА
Х.НАРАНЦАЦРАЛ ТАНАА

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.25 № 1/261
танай _____-ны № _____-т

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 15,985.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төв нь Идэр нумт ХХК-д төлөх халаалтын төлбөрийн 101,213.1 мянган төгрөгийн он дамжсан өглөгтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны орлогын гүйцэтгэл 2,368.5 мянган төгрөг байна. Уг орлогыг зарцуулалтын эрх нээлгэж зарцуулаагүй бөгөөд улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

6795021914

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	39,635,670.07	20,822,838.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	21,912,832.07	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	21,912,832.07	-
3121	Төгрөг	21,912,832.07	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	21,912,832.07	-
354	Хангамжийн материал	17,722,838.00	20,822,838.00
35410	Бичиг хэргийн материал	-	50,000.00
35420	Аж ахуйн материал	16,916,338.00	16,186,338.00
35450	Барилгын засварын материал	721,500.00	721,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	85,000.00	3,865,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	834,951,315.48	863,605,747.73
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	834,951,315.48	863,605,747.73
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	822,804,082.20	849,741,181.17
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	969,856,920.00	969,856,920.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(184,691,292.27)	(223,573,669.59)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	13,051,843.08	59,752,433.08
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,759,753.73)	(10,994,356.39)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,664,757.00	29,449,503.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,712,469.25)	(4,207,726.30)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	11,204,000.00	11,204,000.00
39217	Ном	18,190,077.37	18,254,077.37
393	Биет бус хөрөнгө	12,147,233.28	13,864,566.56
39301	Програм хангамж	1,630,000.00	3,630,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(365,166.72)	(647,833.44)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	10,882,400.00	10,882,400.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	874,586,985.55	884,428,585.73
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	107,267,421.41	101,213,088.41
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	107,267,421.41	101,213,088.41
413	Өглөг	107,267,421.41	101,213,088.41
4136	Бусад өглөг	107,267,421.41	101,213,088.41
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	107,267,421.41	101,213,088.41
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	767,319,564.14	783,215,497.32
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	767,319,564.14	783,215,497.32
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	275,619,512.00	275,619,512.00
51101	Өмч: - төрийн	275,619,512.00	275,619,512.00
51102	- хувийн		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	456,555,398.86	472,451,332.04
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	456,555,398.86	456,555,398.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	15,895,933.18
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	35,144,653.28	35,144,653.28
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	874,586,985.55	884,428,585.73

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	340,872,690.50	458,685,846.49
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,170,000.00	43,601,540.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,170,000.00	43,601,540.00

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,170,000.00	43,601,540.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	921,000.00	2,368,450.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	530,000.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,719,000.00	41,233,090.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	336,702,690.50	415,084,306.49
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	132,182,990.50	207,682,406.49
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	132,182,990.50	207,682,406.49
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	204,519,700.00	207,401,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	204,519,700.00	207,401,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	354,565,228.86	466,766,749.31
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	354,565,228.86	466,766,749.31
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	339,167,438.86	414,064,612.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	79,840,813.80	135,781,614.10
210101	Үндсэн цалин	62,885,934.51	88,574,000.10
210102	Нэмэгдэл	8,156,279.29	36,439,613.00
210104	Урамшуулал	8,798,600.00	10,768,001.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	10,124,509.00	16,801,324.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,891,738.00	11,521,866.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	810,845.00	1,286,379.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	648,616.00	643,140.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	151,715.00	638,928.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,621,595.00	2,711,011.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	196,403,827.41	197,947,567.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,434,327.41	1,407,567.00
210302	Түлш, халаалт	194,069,500.00	195,500,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	900,000.00	1,040,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,272,050.00	8,905,200.00
210401	Бичиг хэрэг	282,050.00	1,547,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,475,000.00	2,232,550.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,015,000.00	1,500,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	241,450.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	3,384,200.00
2105	Нормативт зардал	-	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,156,200.00	2,612,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	250,000.00
210604	Урсгал засвар	1,156,200.00	2,362,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	200,000.00	1,300,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	200,000.00	1,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,598,417.63	4,429,304.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,272,800.00	1,475,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	864,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	274,999.63	2,025,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,618.00	65,304.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	46,571,621.02	45,786,803.75
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	676,400.00	499,810.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	45,895,221.02	45,286,993.75
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,397,790.00	52,702,136.46
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,697,790.00	1,574,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	794,500.00

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	13,987,790.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	710,000.00	780,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	50,227,636.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	50,227,636.46
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	700,000.00	900,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	700,000.00	900,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(13,692,538.36)	(8,080,902.82)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	(23,976,836.00)
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	-	(23,976,836.00)
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	23,976,836.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(13,692,538.36)	15,895,933.18

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Төгрөгөөр/
				Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	496,756,892.19	807,521,057.47
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	496,756,892.19	807,521,057.47
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-13,692,538.36	-13,692,538.36
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	483,064,353.83	793,828,519.11
2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	483,064,353.83	793,828,519.11
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	483,064,353.83	793,828,519.11
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	15,895,933.18	15,895,933.18
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	275,619,512.00	35,144,653.28	498,960,287.01	809,724,452.29

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Төгрөгөөр/
			Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	338,153,690.50	417,512,756.49
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,451,000.00	2,368,450.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,451,000.00	2,368,450.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,451,000.00	2,368,450.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	921,000.00	2,368,450.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	530,000.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	336,702,690.50	415,144,306.49
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	132,182,990.50	207,682,406.49
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	132,182,990.50	207,682,406.49
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	204,519,700.00	207,461,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	204,519,700.00	207,461,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	318,679,630.43	430,694,088.56
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	318,679,630.43	430,694,088.56

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	303,376,840.43	377,991,952.10
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	79,764,813.80	135,781,614.10
210101	Үндсэн цалин	62,885,934.51	88,574,000.10
210102	Нэмэгдэл	8,156,279.29	36,439,613.00
210104	Урамшуулал	8,722,600.00	10,768,001.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	10,124,509.00	16,801,324.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,891,738.00	11,521,866.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	810,845.00	1,286,379.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	648,616.00	643,140.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	151,715.00	638,928.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,621,595.00	2,711,011.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	203,519,700.00	204,061,900.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,434,327.41	1,407,567.00
210302	Түлш, халаалт	201,185,372.59	201,554,333.00
210303	Цэвэр, бохир ус	900,000.00	1,100,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,745,800.00	6,488,000.00
210401	Бичиг хэрэг	260,800.00	2,014,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,190,000.00	1,974,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	795,000.00	1,500,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00
2105	Нормативт зардал	-	500,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	500,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,156,200.00	4,550,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,150,000.00
210604	Урсгал засвар	1,156,200.00	3,400,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	200,000.00	1,300,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	200,000.00	1,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,492,417.63	8,009,304.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,946,800.00	5,055,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	864,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	494,999.63	2,025,000.00
210807	Газрын төлбөр	50,618.00	65,304.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,373,400.00	499,810.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,373,400.00	499,810.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,302,790.00	52,702,136.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	14,602,790.00	1,574,500.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	794,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	13,892,790.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	710,000.00	780,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	700,000.00	50,227,636.46
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	700,000.00	50,227,636.46
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	900,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	900,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	19,474,060.07	(13,181,332.07)
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	8,731,500.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	8,731,500.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	8,731,500.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	8,731,500.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-	(8,731,500.00)

8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	19,474,060.07	(21,912,832.07)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	2,438,772.00	21,912,832.07
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	21,912,832.07	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Улсын төсөв

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	229,595,200.00	181,736,052.10	47,859,147.90	79%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	229,595,200.00	181,736,052.10	47,859,147.90	79%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	227,345,700.00	180,161,552.10	47,184,147.90	79%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	177,606,500.00	135,781,614.10	41,824,885.90	76%
210101	Үндсэн цалин	112,995,100.00	88,574,000.10	24,421,099.90	78%
210102	Нэмэгдэл	51,983,400.00	36,439,613.00	15,543,787.00	70%
210104	Урамшуулал	12,628,000.00	10,768,001.00	1,859,999.00	85%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	19,105,200.00	16,801,324.00	2,303,876.00	88%
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,709,600.00	11,521,866.00	1,187,734.00	91%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,599,000.00	1,286,379.00	312,621.00	80%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	799,400.00	643,140.00	156,260.00	80%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	799,400.00	638,928.00	160,472.00	80%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,197,800.00	2,711,011.00	486,789.00	85%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,000,000.00	6,552,000.00	1,448,000.00	82%
210401	Бичиг хэрэг	2,500,000.00	2,014,000.00	486,000.00	81%
210402	Тээвэр, шатахуун	2,000,000.00	1,974,000.00	26,000.00	99%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,500,000.00	1,500,000.00	-	100%
210404	Ном, хэвлэл	1,000,000.00	64,000.00	936,000.00	6%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	500,000.00	-	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.00	500,000.00	-	100%
2105	Нормативт зардал	500,000.00	500,000.00	-	100%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	500,000.00	500,000.00	-	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,000,000.00	8,018,700.00	981,300.00	89%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,000,000.00	8,018,700.00	981,300.00	89%
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.00	1,300,000.00	-	100%
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.00	1,300,000.00	-	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,834,000.00	9,208,104.00	625,896.00	94%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,500,000.00	6,253,800.00	246,200.00	96%

Хөвсгөл аймгийн Бүрэнтогтох сумын Соёлын төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	864,000.00	864,000.00	-	100%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,320,000.00	2,025,000.00	295,000.00	87%
210807	Газрын төлбөр	150,000.00	65,304.00	84,696.00	44%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	1,999,810.00	190.00	100%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,000,000.00	1,999,810.00	190.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,249,500.00	1,574,500.00	675,000.00	70%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,249,500.00	1,574,500.00	675,000.00	70%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	794,500.00	794,500.00	-	100%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,455,000.00	780,000.00	675,000.00	54%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	229,595,200.00	184,104,502.10	45,490,697.90	80%
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	229,595,200.00	181,736,052.10	47,859,147.90	79%
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	229,595,200.00	181,736,052.10	47,859,147.90	79%
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	2,368,450.00	(2,368,450.00)	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		2,368,450.00	(2,368,450.00)	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	21,912,832.07	(21,912,832.07)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	6.50	6.50	-	100%
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	4.00	4.00	-	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	1.50	1.50	-	100%

Орон нутгийн төсөв

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	
				Дүнгээр	%
1	Нийт санхүүжилт	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
12200	Тусламжийн орлого	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
122005	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	207,461,900.00	206,561,900.00	900,000.00	99.6%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	204,061,900.00	203,161,900.00	900,000.00	99.6%
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,407,567.00	1,407,567.00	-	99.6%
210302	Түлш, халаалт	201,554,333.00	201,554,333.00	-	99.6%
210303	Цэвэр, бохир ус	1,100,000.00	200,000.00	900,000.00	18%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,400,000.00	3,400,000.00	-	100%

210604	Урсгал засвар	3,400,000.00	3,400,000.00	-	100%
--------	---------------	--------------	--------------	---	------

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 4 зөрчилтэй асуудал илрүүлж зөрчлийг таслан зогсоох 1 албан шаардлага өгч, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1 Өр төлбөр

Тус байгууллага нь халаалтын төлбөрийн 101,213.1 мянган төгрөгийн он дамжсан өглөгтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав.

5.2.1 Үндсэн хөрөнгийн тооллого

Илрүүлэлт: Тайлант онд хөрөнгийн тооллого хийсэн боловч тооллоготой холбоотой баримт бичгийн иж бүрдэл дутуу, эд хариуцагч албан хаагчдын картыг тулган баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4-т "комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх" заалтуудтай тус тус нийцээгүй ба "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогыг хийхдээ анхан шатны баримт бичгийг иж бүрэн бүрдүүлж, баталгаажуулж ажиллах

5.2.2 Үндсэн хөрөнгийн бүртгэл

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхөж үлдэх өртөггүй болсон нийт 29,389.8 мянган төгрөгийн анхны үнэтэй 13 ширхэг хөрөнгө байна.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1 "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" заалттай нийцээгүй ба "үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгийн бүртгэл, эд хөрөнгийн тооллогын үр дүнг үндэслэн тухай бүр байгууллагын хөрөнгийг үнэлж, цэгцэлж ажиллах

5.2.3 Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт

Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд төсвийн гүйцэтгэлийн хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар оруулж хэвшээгүй, холбогдох тушаал шийдвэрийг хавсралт файлаар оруулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх "Мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 6 дугаар зүйлийн 6.1 "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ" заалттай тус тус нийцээгүй ба "эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг үнэн зөв, бүрэн оруулж ажиллах

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5.Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ гэж заасны дагуу аудитаар илэрсэн зөрчлийг арилгаж ажиллах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Өр төлбөрийг барагдуулж ажиллаагүй	1	0.0			1	0.0		
Хөрөнгийн тооллогыг баримтжуулж ажиллаагүй	1	0.0					1	0.0
Үндсэн хөрөнгийн бүртгэлийг цэгцлээгүй	1	0.0					1	0.0
Дүн	3	0.0			1	0.0	2	0.0

Нийцлийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны мэдээллийг бүрэн мэдээлж ажиллаагүй	1	0.0					1	0.0
Дүн	1	0.0					1	0.0